

It is generally accepted that competitiveness is the ability of a person or group of people to win competition for economic benefits. Human capital is the ability embodied in a person to generate income. The competitiveness of an employees' human capital relates to their potential for success in employment or promotion, and the competitiveness of the employees themselves in the labor market deals with the realization of this potential, which depends on both objective and subjective factors: labor productivity, management attitude, possible discrimination, and one's own behavior. The competitive human capital of an employee, as a rule, is the property not only of themselves, but also of the organization that is interested in building up and implementing its most important components.

Language skills are closely related to communication, teamwork, creativity, problem solving, and other soft skills, which are crucial when working in a cross-cultural office. Effective professional communication is constructive, psychologically comfortable, aimed at the realization of communicative goals. The problem of effective professional communication in foreign languages needs additional attention and further research because modern society needs not just good connoisseurs of several languages and interpreters, but specialists of a broad profile of international and intercultural communication that comes out beyond just knowledge of foreign languages and includes such aspects as the linguistic culture of the individual, communication etiquette, development of language skills to effective communication, non-verbal communication, etc. They are psychological qualities that determine how people learn, think and act. They are the variables that enable students to predict their professional future and career orientation. Possessing a high level of a foreign language proficiency is a must-have for IT specialists, who are highly demanded at the international IT labour market.

Thus, under the conditions of globalized production (both material and spiritual), no field of human activity can do without the use of a foreign language, which ensures successful professional communication and strengthens the competitiveness of a modern specialist. For successful professional communication in the society of the information level, it is also necessary to have a formed communicative competence, which is a system of knowledge, abilities and skills necessary for effective communication.

Кривченко Іван Олександрович
Науковий керівник – ст. викл. Кібенко Л.М.
Державний біотехнологічний університет

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

Латинська мова належить до групи італійських мов. В давнину існувала невелика область Лацій, одержала свою назву від племені яке там мешкало, розташовувалися на заході середньої частини Аппенінського півострова. За легендою, у 753 р. до н. е. тут було засновано місто Рим. Маленьке селище пастухів і землеробів, яким був Рим у VI ст. до н. е., спочатку підкорило собі

всю Італію, а згодом стало центром світової імперії та стало називатися “вічним містом”.

У результаті військових, політичних та економічних завоювань Рим поширив свою владу на значну частину Європи, Малої Азії та Північної Африки. Кордони могутньої Римської імперії досягали на заході берегів Атлантичного океану, на сході – Вірменії, на півдні – Африки, а на півночі – Британських островів. Водночас із підкоренням нових територій і народів розповсюджувалася і латина, яка стала офіційною мовою Римської імперії. Спочатку латинською мовою говорило невелике плем'я латинян. Однак згодом латинська мова поширюється на величезні території. Нині латинська мова є основою міжнародної наукової термінології.

Під впливом високої культури стародавньої Греції римляни створили свою яскраву і багату культуру. Поряд з іменами великих грецьких мислителів, поетів, митців – Демокріта, Арістотеля, Гіпократ, Асхіла, Арістофана, Фідія – по праву стояли імена й чільних представників римської культури – Лукреція, Вергілія, Горація, Ціцерона та ін.

Після падіння Римської імперії починається період середньовічної латини (VI – XIII ст.), яка стає у країнах Європи мовою католицької церкви, школи, судочинства та дипломатії. В історії Європи XIV – XVI століття відомі як доба Ренесансу, або Відродження. Ця назва виникла тому, що провідні діячі того часу намагалися відродити гуманістичні традиції античного світу. В епоху Ренесансу гуманісти знову звернулися до латинської мови: латина ніби також переживала своє відродження, але зовсім на новому рівні. Нова латина поступово перетворювалася на міжнародну мову науки.

Як міжнародна мова науки латина не втратила свого значення й до сьогодні. Вона залишається єдиною професійною мовою ботаніків, зоологів, медиків та юристів усього світу. Такі риси класичних мов, як лаконічність та економічність виразу зробили її незамінним джерелом формування наукової термінології і в інших дисциплінах, оскільки терміни національного походження часто поступаються латинським у стислості позначення понять та у можливості творення похідних слів.

Історія біологічної термінології заглиблюється корінням в античність. Прабатьківщиною багатьох сучасних природознавчих наук вважають Стародавню Грецію. Біологічна та медична латинська термінологія, починаючи від Гіпократ і Феофраста через Цельса, Галена, Авіценну і завершуючи Ліннеєм набула великого поширення і є нині зрозумілою та необхідною для фахівців цих наук у більшості країн світу. Жоден лікар, фармацевт чи біолог не може обійтися у своїй діяльності без досконалого знання латинської мови. Наприклад, ботаніку або ентомологу відомі найскладніші систематики рослин чи комах латинською мовою.

Велике значення має знання латини для істориків. Сама наука історії бере початок в античній формації. Латинська мова є важливим інструментом для історичних наукових досліджень. Не викликає сумніву, що історію потрібно вивчати за документами, укладеними переважно латинською мовою

Практичне застосування латинської мови як міжнародної мови науки, а також мови літературної творчості, що продовжує стару гуманістичну традицію, характеризується динамікою руху за живу латинь. Про це свідчить наявність журналів, що публікують наукові статті саме латинською мовою. Що стосується літературної діяльності, то багато поетів та письменників в своїх творах використовували латинські та грецькі слова, крилаті вирази і прислів'я, сюжети. Огляд основних моментів історії латинської мови як міжнародної мови науки та культури дозволяє зробити висновок про її здатність жити і розвиватися в цій функції відповідно до потреб нашого часу. Знання латинської граматики сприяє філологічному розвитку студента.

Латинська мова - ключ для вивчення романських і германських мов. Французька, іспанська, італійська, румунська, португальська, ретороманська. Усі романські мови розвинулися на основі латинської мови, літературна форма якої відома тепер за численним писемними пам'ятками і застосовується досі як міжнародна мова науки.

Найдавніші пам'ятки латинської мови належать до VI – V ст. до н. е. Це декілька коротких написів на предметах домашнього побуту, наприклад, відомий напис на глиняному горщику, що має назву напису Двеноса. Значно зросла кількість і обсяг пам'яток латинської мови, причому не тільки епіграфічних, але й літературних, починаючи з III ст. до н. е.

Антична культура - культура стародавньої Греції і Риму – впродовж багатьох віків живила і продовжує жити європейську, а через неї світову культуру. Як і кожна мова, латинська мова протягом віків зазнавала різних змін: фонетичних, морфологічних, синтаксичних, лексичних.

Сьогодні латинською мовою майже не розмовляють. Історичні обставини склалися так, що вона втратила свою комунікативну функцію, але не втратила свого великого освітньо-історичного значення, ставши важливим джерелом загальнолюдської культури та сполучною ланкою між античністю і сучасністю.

Куліш Поліна Євгенівна
Науковий керівник – ст. викл. Кібенко Л.М.
Державний біотехнологічний університет

ВПЛИВ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ НА РОЗВИТОК ЄВРОПЕЙСЬКИХ МОВ

Латинська мова в її народному трансформованому варіанті — так звана народна латина — стала основою для утворення романських мов. До них належить італійська мова, що виникла на території Апеннінського півострова, французька та окситанська мова, що розвинулися в колишній Галлії, іспанська, каталанська та португальська — на Піренейському півострові, ретороманська — на території римської колонії Реція (в частині нинішньої Швейцарії і в північно-східній Італії), румунська — на території римської провінції Дакія (зараз Румунія) і деякі інші, з яких слід особливо відзначити сардинську мову, як найближчу до класичної латини з усіх сучасних романських мов.